

EDUSKUNNAN VASTAUS 132/2009 vp

Hallituksen esitys laeiksi kuluttajansuojalain 7 luvun, rikoslain 36 luvun 6 §:n ja korkolain 4 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi kuluttajansuojalain 7 luvun, rikoslain 36 luvun 6 §:n ja korkolain 4 §:n muuttamisesta (HE 64/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 13/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa vielä tällä vaalikaudella esityksen lain-säädännöksi, jolla säädetään kulutusluottojen myöntäminen rekisteröintiä edellyttäväksi elinkeinoksi ja näin helpotetaan viranomaisten mahdollisuuksia valvoa pikaluottojen ja muiden kulutusluottojen tarjoajien toimintaa sekä puuttua lainvastaiseen toimintaan sanktioiden avulla mm. poistamalla kulutusluottojen tarjoaja rekisteristä. Valmisteltavalla lain-säädännöllä on pyrittävä turvaamaan myös se, että kulutusluottojen tarjoajilla on riittävä ammattitaito ja että he ovat luotettavia.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kuluttajansuojalain 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 4 a §, sellaisena kuin se on laissa 85/1993,
muutetaan 7 luvun 4, 11 a, 11 b ja 24 §, sellaisina kuin ne ovat, 4 § mainitussa laissa 85/1993, 11 a ja 11 b § laissa 29/2005 sekä 24 § laissa 385/1986 ja mainitussa laissa 85/1993, sekä
lisätään 7 lukuun uusi 9 a—9 c ja 11 c § seuraavasti:

7 luku

Kulutusluotot

4 §

Tämän luvun 9, 10 ja 11 §:ää sekä 12 §:n 1 momenttia ei sovelleta kulutusluottoon, jossa luottoaika on enintään kolme kuukautta. Tällaiseen luottoon sovelletaan kuitenkin 10 ja 11 §:ää, jos luottoa voidaan käyttää luottokortin tai muun vastaavan tunnisteen avulla. Tämän luvun 9 a ja 9 b §:ää ei sovelleta hyödykesidonnaiseen kertaluottoon.

Tämän luvun 13 ja 14 §:ää sovelletaan ainoastaan hyödykesidonnaiseen luottoon sekä 17 §:ää ainoastaan tavaran hankkimiseksi myönnettävään hyödykesidonnaiseen luottoon.

9 a §

Ennen kulutusluottosopimuksen päättämistä luotonantajan on todennettava luottoa hakevan henkilöllisyys huolellisesti. Jos henkilöllisyys todennetaan sähköisesti, luotonantajan on käytettävä tunnistusmenetelmää, joka täyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) 8 §:ssä säädetty vaatimukset.

Jos luotonantaja on jo aiemmin todentanut kuluttajan henkilöllisyyden 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, kuluttajan henkilöllisyys voidaan todentaa myös hänelle ensitunnistamisen jälkeen luodun henkilökohtaisen tunnisteen avulla.

Asiakkaan tuntemisesta on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008) säädetään.

9 b §

Jos rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetusta laista ei muuta johdu, luotonantajan on säilytettävä tiedot, joiden perusteella luottoa hakeneen kuluttajan henkilöllisyys on todennettu, viiden vuoden ajan siitä, kun luotto on kokonaisuudessaan erääntynyt maksettavaksi. Luottosopimusta koskevan erimielisyyden synnyttyä todentamista koskevat tiedot on kuitenkin säilytettävä siihen saakka, kunnes asia on sovittu tai ratkaistu.

9 c §

Jos kulutusluottoa haetaan ja se myönnetään kello 23:n ja 7:n välisenä aikana, kulutusluottosopimuksen nojalla myönnettävät varat saa suorittaa kuluttajalle vasta kello 7:n jälkeen. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta tililuoton luottorajan nostamiseen.

11 a §

Hyödykesidonnaisen kertaluoton etämyynnissä 10 §:n 1 momentissa ja 11 §:n 1 momentissa säädetty vaatimukset voidaan täyttää siten, että hyödykkeen toimittamisen yhteydessä kuluttajalle annetaan tai lähetetään sopimuskappale, joka sisältää 11 §:n 1 momentissa tarkoitetut sopimusehdot ja muut tiedot.

11 b §

Etämyynnissä kuluttajalla on oikeus peruuttaa luottosopimus ilmoittamalla siitä luotonantajalle 14 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä tai siitä myöhäisemmästä ajankohdasta, jona kuluttaja on saanut 6 a luvussa tarkoitetut ennakotiedot ja tämän luvun 10 §:ssä tarkoitetun kappaleen luottosopimuksesta pysyvällä tavalla.

Kuluttajalla ei ole kuitenkaan oikeutta peruuttaa luottosopimusta, jos sopijapuolet ovat jo täyttäneet sopimusvelvoitteensa kokonaisuudessaan kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä.

Jos kuluttaja peruuttaa sopimuksen, häneltä saa vaatia korvauksena luoton todellisen vuosikoron ajalta, jonka luotto on ollut kuluttajan käytettävissä. Korvausta ei saa kuitenkaan vaatia, jos luotonantaja ei ole ilmoittanut kuluttajalle ennakolta todellisen vuosikoron perimisestä eikä jos luotonantaja on aloittanut sopimuksen täyttämisen ilman kuluttajan nimenomaista pyyntöä.

11 c §

Kuluttajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen lähettämisestä palautettava luotonantajalle luottosopimuksen nojalla saamansa varat uhalla, että peruuttaminen muutoin raukeaa. Kuluttaja saa kui-

tenkin pidättäytyä täyttämästä omaa palautusvelvollisuuttaan, kunnes luotonantaja täyttää oman vastaavan velvollisuutensa.

Luotonantajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen saatuaan palautettava kuluttajalle kaikki sopimuksen perusteella saamansa suoritukset. Palautettavista suorituksista voidaan kuitenkin vähentää 11 b §:n 3 momentin mukainen todellisen vuosikoron määrä.

24 §

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kuluttajavirasto ja sen alaisina piirihallintoviranomaisina lääninhallitukset sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonanto liittyy Finanssivalvonnan valvomaan toimintaan.

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen luovuttamaan valvontaviranomaisen nähtäviksi kulutusluottoja koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset asiakirjat.

Viestintävirasto antaa pyynnöstä valvontaviranomaiselle 9 a §:n noudattamista valvottaessa lausunnon siitä, täyttääkö luotonantajan käyttämä sähköinen henkilöllisyyden tunnistamismenetelmä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 8 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Tämä laki tulee voimaan päivän kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

rikoslain 36 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 36 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laissa 769/1990, seuraavasti:

36 luku

Petoksesta ja muusta epärehellisyydestä

6 §

Kiskonta

Joka käyttämällä hyväksi toisen taloudellista tai muuta ahdinkoa, riippuvaista asemaa, ymmärtämättömyyttä tai ajattelemattomuutta jonkin sopimuksen tai muun oikeustoimen yhteydessä hankkii tai edustaa itselleen tai toiselle taloudellista etua, joka on selvästi epäsuhteessa vastikkeeseen, on tuomittava *kiskonnasta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Kiskonnasta tuomitaan myös se, joka luotonannossa ottaa tai edustaa itselleen tai toiselle korkoa tai muuta taloudellista etua, joka on selvästi epäsuhteessa luotonantajan suoritukseen ottaen huomioon:

- 1) myönnetyn luoton määrä, luottoaika ja luottosopimuksen muut ehdot;
- 2) myönnettyyn luottoon liittyvä luottoriski;
- 3) kulut luotonantajan sellaisista toimista, jotka kuuluvat huolelliseen luotonmyöntömenettelyyn;
- 4) luoton rahoittamisesta aiheutuneet tavanomaiset kulut;
- 5) luottotoiminnan tavanomaiset yleiskulut.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

korkolain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1982 annetun korkolain (633/1982) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 340/2002, seuraavasti:

4 §

Viivästyskoron määrä

Velan maksun viivästyessä velallisen on maksettava viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa, joka on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

Jos 1 momentin mukaan määräytyvä viivästyskorko on alempi kuin velalle eräpäivää edeltäneeltä ajalta maksettava korko, viivästyskorkoa on maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää. Jos velallisen sitoumus liittyy kulutusluottosopimukseen tai muuhun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sopimukseen,

viivästyskorkoa on kuitenkin maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää enintään 180 vuorokauden ajan siitä, kun velka on kokonaisuudessaan erääntynyt. Jos velkaa koskeva tuomioistuimen tuomio annetaan ennen mainitun ajanjakson päättymistä, korkoa on maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää tuomion antamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Velkaan, jonka oikeusperuste on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2009
